

sygn. akt IXKa 112/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 maja 2021r.

Sąd Okręgowy w Toruniu-IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - **Sędzia SO Andrzej Walenta**

Protokolant - **st. sekretarz sądowy Magdalena Kaiser**

przy udziale przedstawiciela Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w T. **M. M.**,

po rozpoznaniu w dniu 07 maja 2021r. sprawy **T. J.** oskarżonego o popełnienie przestępstwa skarbowego z art. 56§2 kks w zw. z art. 9§3 kks,

na skutek apelacji wniesionej przez **obrońcę oskarżonego T. J.** od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 grudnia 2020r., sygn. akt VIIIK 672/19

I. **uchyla** zaskarżony wyrok i na podstawie art. 439§1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17§1 pkt 6 kpk, w zw. z art. 113§1 kks **postępowanie umarza;**

II. **zasądza** od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w T.) na rzecz adwokata D. N. kwotę 516,60zł. (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej T. J. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. kosztami procesu w całości obciąża **Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IXKa 112/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 grudnia 2020r., sygn. akt VIIIK 672/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

**ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i
wniosków**

Lp.	Zarzut	
	<p>1. zarzut obrazy przepisów postępowania, który miał istotny wpływ na treść orzeczenia:</p> <p>- to jest art. 17§1 pkt 6 kpk w zw. z art. 113§1 kks, w zw. z art. 44§1,§3,§5 kks polegający na tym, że po wydaniu wyroku przez sąd I instancji, to jest w dniu 31 grudnia 2020r. do szło do przedawnienia karalności przestępstwa przypisanego oskarżonemu,</p> <p>- to jest art. 170§1 pkt 2 kpk w zw. z art. 6 kpk, w zw. z art. 8 kpk, w zw. z art. 113§1 kks poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości na okoliczność ustalenia wysokości podatku dochodowego od osób prawnych za okres od września 2008r. do grudnia 2009r. należnego od spółki (...) sp. z o.o. w przypadku pominięcia faktur VAT wymienionych w zarzucie, w sytuacji gdy przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie ustalenia wysokości podatku narażonego na uszczuplenie, którego wysokość powinna być ustalona przez sąd I instancji samodzielnie, a oddalenie przedmiotowego wniosku dowodowego stanowiło naruszenie prawa do obrony kpk,</p> <p>- to jest art. 170§1 pkt 4 i 5 kpk w zw. z art. 6 kpk, w zw. z art. 113§1 kks poprzez oddalenie wniosku dowodowego oskarżonego o przesłuchanie świadków E. S.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>i W. S. w sytuacji gdy sąd mógł z urzędu podjąć działania zmierzające do ustalenia adresu zamieszkania świadków, a nadto przeprowadzenie dowodu z zeznań w/w świadków nie zmierzało do przedłużenia postępowania, co stanowiło naruszenie prawa do obrony,</p> <p>2. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, w sytuacji gdy oskarżony nie przyznał się do winy,</p>	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
szczegółowo punkt 5.1		
Wniosek		
szczegółowo punkt 5.1	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
szczegółowo punkt 5.1		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności	

<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 grudnia 2020r., sygn. akt (...)</p>	
<p>Zwi ę z le o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Niezależnie od zarzutów podniesionych przez obrońcę we wniesionej apelacji (poza zarzutem przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego) zaskarżony wyrok należało uchylić i postępowanie umorzyć - na podstawie art. 439§1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17§1 pkt 6 kpk, w zw. z art. 113§1 kks.</p> <p>Wyjść należy od tego, że niezasadnie obrońca wywodzi, że materiał sprawy –niewłaściwie oceniony przez sąd meriti - nie dostarczył dowodów winy T. J. w zakresie zarzuczonego mu czynu. Pisemne motywy wyroku uzasadniają twierdzenie, że ocena materiału dowodowego przeprowadzona przez sąd I instancji dokonana została z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art. 7 kpk, a więc jest bezstronna, nie narusza reguł swobodnej oceny i jest też zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego ani nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych.</p> <p>Stanowisko skarżącego zaprezentowane w apelacji jest w istocie polemiczne. Skarżący nie przytoczył skutecznych argumentów poddających w wątpliwość prawidłowość oceny dowodów oraz wynikających z niej ustaleń faktycznych. Zastrzeżeń tym samym nie budziła również merytoryczna prawidłowość rozstrzygnięcia o odpowiedzialności oskarżonego za zarzucany mu czyn, a poglądu powyższego nie zmienia fakt, że Sąd Rejonowy w trakcie postępowania oddalił wnioski dowodowe dotyczące dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości oraz przesłuchania dodatkowo dwoje świadków.</p> <p>Argumentacja obrony sprowadzająca się do przeciwstawienia stanowisku sądu - który po analizie</p>	

wszystkich zebranych dowodów doszedł do wniosku, że w świetle zeznań świadków w zestawieniu z dokumentami nie budzi wątpliwości, że oskarżony w okresie przyjętym przez Sąd Rejonowy uszczuplił podatek dochodowy od osób prawnych - twierdzeń, że zdaniem obrony dowody te nie pozwalały na poczynienie kategorycznych konstatacji o winie oskarżonego, nie zdołała skutecznie podważyć kwestionowanego przez skarżącego orzeczenia. Apelujący nie wytknął żadnych konkretnych uchybień zasadom obowiązującym przy ocenie dowodów, jakich miał się dopuścić sąd I instancji. W apelacji nie wskazano w gruncie rzeczy na żadne pominięte, czy zbagatelizowane w toku analizy dowodowej okoliczności, które miałyby być źródłem uzasadnionych wątpliwości co do umyślności działania oskarżonego, ani okoliczności niesłusznie - wbrew art. 410 kpk odpowiednio stosowanemu w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe – uwzględnione przy dokonywaniu ustaleń w tym przedmiocie. Wniosek o tym, że T. J. miał świadomość tego, że uszczupla podatek dochodowy od osób prawnych, rzeczywiście logicznie wynikał natomiast z ocenianych z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dowodów.

Natomiast w przedmiotowej sprawie, niezależnie od powyższych rozważań, zachodziła przeszkoda uniemożliwiająca orzekanie w przedmiotowej sprawie co do zarzucanego oskarżonemu przestępstwa skarbowego z art. 56§2 kks w zw. z art. 9§3 kks. Doszło bowiem do przedawnienia jego karalności, co słusznie akcentuje obrońca, ale i oskarżyciel publiczny, który w stanowisku zaprezentowanym przed sądem odwoławczym również wnosił o umorzenie postępowania z uwagi na przedawnienie karalności czynu zarzucanego oskarżonemu.

Z treści przepisu art. 44§1 pkt 1 kks wynika, że karalność przestępstwa skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat gdy czyn stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lata (w niniejszej sprawie czyn z art. 56§2 kks zagrożony jest karą grzywny). Natomiast §5 artykułu 44 kks stanowi, że jeżeli w okresie przewidzianym w art. 44§1 pkt 1 kks (pięć lat) wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, karalność popełnionego przez niego przestępstwa skarbowego ustaje z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu (5-letniego), a więc w konsekwencji w

tej sytuacji przedawnienie wynosi 10 lat. Z art. 44§3 kks wynika także, że wobec przestępstw skarbowych zagrożonych karą grzywny, polegających m. in. na uszczupleniu należności publicznoprawnej, bieg okresu przedawnienia przestępstwa skarbowego rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności. W niniejszej sprawie czyn popełniony został w okresie od września 2008r. do grudnia 2009r., a zeznanie podatkowe CIT-8 za rok podatkowy od 1 września 2008r. do 31 grudnia 2009r. powinno zostać złożone do dnia 31 marca 2010r., a więc okres przedawnienia karalności tego występku rozpoczął bieg z końcem roku 2010. W sytuacji więc gdy postępowanie w przedmiotowej sprawie przeciwko T. J. wszczęte zostało w dniu 20 października 2015r. (postanowienie o wszczęciu dochodzenia i przedstawieniu zarzutów), a więc w okresie 5-letniego biegu przedawnienia, to w sposób oczywisty okres przedawnienia zarzucanego oskarżonemu czynu uległ przedłużeniu o kolejne 5 lat, a więc do przedawnienia karalności zarzucanego T. J. przestępstwa skarbowego doszło z końcem roku 2020.

Bezsprzecznie zatem zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego, który zapadł co prawda w okresie przed przedawnieniem, bo w dniu 28 grudnia 2020r., na etapie postępowania odwoławczego jest jednak dotknięty tzw. bezwzględną przyczyną odwoławczą sprecyzowaną w art. 439§1 pkt. 9 kpk, w zw. z art. 17§1 pkt 6 kpk, w zw. z art. 113§1 kks. Rozstrzygnięcie merytoryczne Sądu Okręgowego (utrzymujące w mocy wyrok Sądu Rejonowego) gdyby zatem zapadło w dniu 7 maja 2021r., zapadłoby mimo określonej w art. 17§1 pkt. 6 kpk okoliczności wyłączającej postępowanie, a mianowicie mimo przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego (przy przyjęciu powyższych ogólnych reguł przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego wynikających z kodeksu karnego skarbowego).

Natomiast wskazać na koniec należy, że w ocenie sądu odwoławczego poglądu o zaistniałej ujemnej przesłance procesowej jaką jest przedawnienie karalności nie zmieniają poniższe okoliczności.

Mianowicie ustawa z dnia 31 marca 2020r. (weszła w życie 31 marca 2020r.) o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych

ustaw (Dz.U.2020.568 z dnia 2020.03.31), w art. 1. wprowadziła zmianę w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 i 567) poprzez wskazanie w art. 15zzr ust. 6 tejże ustawy, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

Tak więc okres biegu przedawnienia karalności ci przestępstwa skarbowego w sprawie niniejszej uległ zawieszeniu z dniem 31 marca 2020r.

Następnie Ustawa z dnia 14 maja 2020r. (weszła w życie 16 maja 2020r.) o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875 z dnia 2020.05.15) w art. 46 ust. 20 wprowadziła zmianę w Ustawie z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568 i 695) poprzez uchylenie wspomnianego wyżej art. 15zzr.

Zatem okres zawieszenia biegu przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego przestał obowiązywać z dniem 16 maja 2020r.

Wobec powyższego bieg przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego analizowanego w przedmiotowej sprawie uległ zawieszeniu w okresie od dnia 31 marca 2020r. do dnia 16 maja 2020r., a więc przez okres 47 dni. I o taki też czas należało wydłużyć 10-letni termin przedawnienia karalności przedmiotowego przestępstwa skarbowego, a zatem i w tej sytuacji karalność przestępstwa skarbowego w niniejszej sprawie przedawniła się z dniem 16 lutego 2021r.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie o przestępstwo skarbowe prowadzone przeciwko T. J..

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ę z ł e o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwi ę z ł e o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z ł e o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z ł e o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwi ę z ł e o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II, III	<p>Oskarżony korzystał z obrony udzielonej mu z urzędu, stąd sąd odwoławczy na podstawie §17 ust. 2 pkt 4 i §4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j.) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata D. N. kwotę 516,60zł brutto.</p> <p>Orzekając o kosztach postępowania na podstawie art. 632 punkt 2 kpk w zw. z art. 113§1 kks Sąd Okręgowy kosztami procesu w całości obciążył Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	- obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	- rozstrzygnięcie o winie i karze orzeczonej wobec T. J. – wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 grudnia 2020r., sygn. akt VIIIK 672/19,	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# Zmiana